

ENSAMHET VANLIGT BLAND DE SOM GER VÅRD TILL EN ÄLDRE PARTNER

Den ofrivilliga ensamheten ökar när allt fler äldre vårdar sin partner. Ensamheten leder i sin tur till bland annat en högre risk för depression och självmordstankar för framför allt kvinnliga omsorgsgivare, då fler kvinnor än män ger anhörigomsorg.

– Att hjälpa en närstående kan föra med sig mycket positivt men forskningen visar också att äldre som vårdar sin partner oftare är ofrivilligt ensamma. Det är viktigt att ta hänsyn till vilka konsekvenser som kommer av att anhörigomsorgen ökar. Ett sätt att i stället förbättra kvinnors hälsa, ekonomi och egenmakt är att satsa på den offentliga äldreomsorgen, säger Ingrid Osika Friberg, utredare på Jämställdhetsmyndigheten.

Två orsaker till att anhöriga oftare tar hand om äldre är att befolkningen i Sverige blir äldre och att den offentliga omsorgen har minskat. På uppdrag av Jämställdhetsmyndigheten har forskarna Lena Dahlberg och Mariam Kirvalidze sammanställt forskning om sambandet mellan partnervård och ensamhet bland personer över 65 år.

– Ensamhet har samband med lägre välbefinnande och sämre hälsa. Översikten visar att ensamhet bland partnervårdare kan handla om emotionell ensamhet i parrelationen. Ensamheten kan också bero på social isolering eller osäkerhet i rollen som partnervårdare. Mer forskning behövs om skillnader mellan olika grupper av partnervårdare, såsom kvinnor och män eller personer med olika utbildningsnivå, säger Lena Dahlberg, professor vid Högskolan Dalarna och anknuten till Karolinska Institutet.

Den sammanlagda bilden av forskningen på området visar att det behövs politiska initiativ och riktade stödinsatser för att stödja de som ger vård till sin partner.

– Partnervårdare står vanligtvis för det mesta av den mest intensiva omsorgen. De sköter personliga uppgifter med hängivenhet och offrar ofta sitt sociala liv och sina egna behov. Det är viktigt att genomföra riktade insatser för att lindra den börda som makar upplever senare i livet, säger Mariam Kirvalidze, doktorand vid Karolinska Institutet.

Sedan 2023 har Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram en nationell strategi mot ensamhet, i samråd med bland andra Jämställdhetsmyndigheten.

För mer information:

Simon Falk, pressansvarig

031-392 90 52

press@jamstalldhetsmyndigheten.se